

Maakuntahallitus**AIKA** 24.03.2014 klo 09:30 - 10:11**PAIKKA** Pohjois-Savon pelastusopisto, Hulkontie 83, 70821 Kuopio**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko
27	Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
28	Pöytäkirjantarkastajien vaali
29	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
30	Tilinpäätös vuodelta 2013, liite 1
31	Lausunto luonnoksesta kuntarakennelain muuttamisesta
32	Lausuntopyyntö selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtiosuusjärjestelmän uudistamisesta
33	Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020; Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen rakennerahastosuunnitelma, liite 2
34	Pohjois-Savon valtuuskunnan uusien jäsenten sekä Toimintakertomuksen vuodelta 2013 ja Toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2014-2015 hyväksyminen, liite 3
35	Alueellisten riistaneuvostojen jäsenten ja varajäsenten ehdottaminen toimikaudelle 1.8.2014 -31.7.2017
36	Pohjois-Savon kehittämisrahasto: Luontomatkailun elinvoimahanke, liite 4
37	Maakuntajohtajan päätökset ajalta 13.2. - 18.3.2014
38	Maakuntahallituksen jäsenten esille nostamat maakuntapoliittiset ja tärkeät edunvalvonta-asiat
39	Ajankohtaiset ja tiedoksi merkittävät asiat

OSALLISTUJAT

LÄSNÄ	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Kääriäinen Seppo	puheenjohtaja	
	Leskinen Pekka	1. varapuheenjohtaja	
	Kivelä Kimmo	2. varapuheenjohtaja	
	Hahtala Mia	jäsen	
	Katainen Elsi	jäsen	
	Kettunen Rauno	jäsen	Poistui klo 9.50
	Pentikäinen Pia	jäsen	
	Piironen Pirkko-Liisa	jäsen	
	Puurunen Kirsti	jäsen	
	Rautiainen Merja	jäsen	
	Toppinen Jouni	jäsen	
	Rajamäki Kari	mkv:n puheenjohtaja	
	Eestilä Markku	mkv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Karkkonen Veijo	mkv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Huttunen Jussi	maakuntajohtaja, esittelijä	
	Vehreävesa Satu	aluekehitysjohtaja	
	Qvick Paula	suunnittelujohtaja	
	Miettinen Tarja	hallintojohtaja, mkh:n sihteeri	

ALLEKIRJOITUKSET

Seppo Kääriäinen
Puheenjohtaja

Tarja Miettinen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

27 - 39

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Mia Hahtala

Elsi Katainen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Pohjois-Savon liiton toimistossa toimistoaikana.

Tarja Miettinen
hallintojohtaja

Lausunto luonnoksesta kuntarakennelain muuttamisesta

7/00.04.00.00/2013

Maakuntahallitus § 31

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta kuntarakennelain muuttamisesta 31.3.2014 mennessä. Pohjois-Savosta lausuntoa on pyydetty Kuopion kaupungilta ja Siilinjärven kunnalta sekä Pohjois-Savon liitolta. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntarakennelain muuttamisesta on nähtävissä valtiovarainministeriön internet-sivulla:

http://www.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20140117Valtio/HE_kuntarakenlain_pakkopykaelaet_17_1_2014_klo_15.pdf

Kuntarakennelain muutosesityksellä lisätään kuntien yhdistymistä koskevaa valtioneuvoston toimivaltaa kuntarakennelain 4 d§:n 3 mom:ssa tarkoitetulla yhtenäisellä työssäkäyntitai yhdyskuntarakennealueella. Kuntarakennelain muutosesitys tarkoittaa käytännössä valtioneuvoston mahdollisuutta suurten kaupunkikuntien ja niiden ympäristökuntien yhdistämiseen vastoin kuntien omaa tahtoa.

Muutosesityksen perusteluna esitetään keskeisten kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteen eheyden ja alueen elinvoimaisuuden kehittäminen ja palvelujen tehokaan järjestämisen turvaaminen.

Kuntarakenteen muutos toteutettaisiin niillä kaupunkiseuduilla, jotka ovat asukkaiden työssäkäynnin, asioinnin sekä palvelujen käytön kannalta toiminnallisesti yhtenäisiä, ns. kaupunkiseutuperuste. Valtioneuvosto suorittaisi arvioinnin kerran kunnallisvaalikaudessa ja mikäli kunnat täyttäsivät neljä viidestä kaupunkiseutuperusteesta, valtiovarainministeriö voisi määrätä toimitettavaksi erityisen kuntajakoselvityksen.

Mikäli kunnat eivät kuntajakoselvityksen jälkeen vapaaehtoisesti päättä yhdistämisestä, valtioneuvosto voi päättää selvittäjän ehdottamalla alueella kansanäänestyksen järjestämisestä, ja kansanäänestysalueen enemmistön kannatus antaisi valtioneuvostolle toimivallan kuntien yhdistämiseen.

Suomen kuntaliitto on alustavassa lausunnossaan suhtautunut kielteisesti kuntarakennelain muutosesitykseen. Kuntaliitto tukee kaupunkiseutujen yhteistyön tiivistämistä, mutta liitto korostaa edelleen kunnallista itsehallintoa ja kuntien omaa aktiivisuutta parhaiden tulosten aikaansaamiseksi. Kuntaliitosten tulee perustua kuntien omaan harkintaan ja kunta- ja palvelurakennemuutosten pitää tapahtua paikallisista aloitteista ja paikallisilla päätöksillä.

Kuntaliiton kanta kuntien yhdistämiseen vastoin kuntien valtuustojen tahtoa on kielteinen. Muutosesityksessä kansanäänestyksen tulos laskettaisiin kaikissa kunnissa annettujen äänien perusteella. Tämä merkitsisi monessa tapauksessa sitä, että suuremman keskuskunnan asukkaiden äännet ratkaisisivat, voiko valtioneuvosto päättää kuntaliitoksesta. Tämä on Kuntaliiton käsityksen mukaan vastoin kunnallisen itsehallinnon periaatteita.

Mkj:n ehdotus:

Pohjois-Savon liitto uudistaa 5.3.2013 kuntarakennelaista antamansa lausunnon ja täydentää sitä seuraavasti: Pohjois-Savon liitto yhtyy Suomen kuntaliiton alustavassa lausunnossa esittämiin näkemyksiin ja vastustaa esitettyä kuntarakennelain muutosta.

Muutosesityksen mukainen kansanäänestyksen tulos ja siitä johdettu valtioneuvoston toimivalta pakkoliitospäätöksiin on demokraattisen päätöksenteon ja kunnallisen itsehallinnon periaatteiden ja siten perustuslain vastainen, eikä sitä näin ollen tule toteuttaa lainkaan.

Mikäli lakimuutoksen valmistelua kuitenkin jatketaan, tulee voimassa olevan lain perusteella mahdollisesti tapahtuvien kuntarakenteiden muutosten ja niihin läheisesti liittyvien sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämistä koskevien uudistusten sekä valtionosuusuu- distuksen tulokset ja vaikutukset selvittää ennen lain voimaan saattamista. Edellä mainitut muutokset ovat vielä keskeneräisiä, eikä näiden muutosten vaikutukset ole vielä selvillä, minkä vuoksi nyt ehdotettu kuntarakennelain muutos on ennenaikainen.

Lakiehdotuksen mahdollistamaa pakkoliitosta ei tule toteuttaa kaikilla alueilla ehdotuksen perusteiden mukaisesti, vaan ainoastaan voimassa olevan lain mukaisen ns. kriisikunta- menettelyn ja erityisen kuntajakoselvityksen jälkeen, jos muutos on välttämätön erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevan kunnan asukkaiden lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi.

Pöytäkirjamerkintä:

*Kari Rajamäki poistui kokouksesta klo 9.40.
Kari Rajamäki palasi kokoukseen klo 9.41.*

Valmistelija:

maakuntasiihteeri Pekka Kaikkonen 044 714 2630

Päätös:

Maakuntajohtaja muutti ehdotustaan siten, että Pohjois-Savon liitto uudistaa 5.3.2013 kuntarakennelaista antamansa lausunnon. Maakuntahallitus hyväksyi yksimielisesti kokouksessa tarkistetun ehdotuksen.

Tarkastamattomasta pöytäkirjasta otetun otteen oikeaksi todistaa:

Kuopiossa 25.3.2014

Tarja Miettinen
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

valtiovarainministerio@vm.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**Muutoksenhakukiellot (§ 31, 32, 33, 38, 39)**

Niistä päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Päätöksestä, josta voidaan tehdä kuntalain 89 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

HValL 3 §:n 1 mom. perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Oikaisuvaatimusohjeet (§ 27, 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37)

Oikaisuvaatimuskelpoisiin päätöksiin voidaan hakea oikaisua Pohjois-Savon liiton maakuntahallitukselta, Pohjois-Savon liitto, PL 247, 70101 Kuopio.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Valitusosoitus

Valituskelpoisiin päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksen myös asianosainen sekä jäsenkunta ja kunnan jäsen.

Muutos haetaan Kuopion hallinto-oikeudelta: PL 1744, 70101 Kuopio.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- * valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- * muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Valtiovarainministeriölle

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausumaan erityisesti seuraavista viidestä kysymyksestä koskien po. lain luonnosta

1. Selvitysvelvollisuudesta ja -perusteista

Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvityksestä käytiin v. 2012 maakunnalliset aluekierrokset. Pohjois-Savon tilaisuus pidettiin Kuopiossa 13.3.2012. Kunnat antoivat tuolin jo lausuntonsa kuntarakenneuudistuksesta.

Pohjois-Savon maakuntahallitus kannattaa mahdollisten selvitysmenettelyjen käynnistämistä kuntien vapaaehtoisuuden pohjalta. Maakuntahallitus yhtyy Kuntaliiton hallituksen 16.08.2012 yksimielisesti antamaan lausuntoon, jossa korostetaan, että selvityksen kohteena tulee olla kuntien yhdistymisen ohella myös kuntien yhteistyö. Uudistusta tulee valmistella avoimessa vuorovaikutuksessa kuntien kanssa ja kuntia aidosti kuullen.

Kuntayhtymien – jopa koko maakunnan kattavien – joilla on tarkasti määritellyt tehtävät ja selkeät pelisäännöt rahoitusvastuiden jaosta, tulee olla jatkossakin mahdollisia.

Kuntarakennelakiluonnoksen 4b-4e pykälissä säädetään selvitysvelvollisuudesta. Sen perusteina ovat väestöpohja (alle 20 000 asukasta), vähintään 50 alle yksivuotiaiden ikäluokka, työpaikkaomavaraisuus (alle 80 %), pendelöinti keskuskuntaan suurkaupunkien työssäkäyntialueella vähintään 35 % ja muilla alueilla 25 %, yhdyskuntarakenneperuste, kuntataloudelliset perusteet (useita tunnuslukuja) sekä ns. orpokuntaperuste.

Kuntarakennelakiluonnos jättää lakiteknisesti avoimeksi sen millä tavalla selvitysvelvollisuus on täytettävissä ja miten selvitys on tehtävä. Avoimeksi jää myös, mitä kunnan osallistuminen selvitysmenettelyyn tarkoittaa tilanteessa, jossa kunnalla ei ole selvitysvelvollisuuttakaan.

Selvitysmenettelystä poikkeamista koskeva lainkohta jättää monia kysymyksiä avoimeksi. Pohjois-Savosta Rautavaaran kunta on puitelain 5 §:n mukainen pitkien välimatkojen kunta. Itä-Suomessa kuntakeskusten väliset etäisyydet voivat olla hyvin pitkiä. Poikkeamismenettelyä koskeva lainkohta jättää avoimeksi menettelytavan. Vähintään tulee jatkovalmistelussa määritellä kuntakeskusten välinen ohjeellinen etäisyys sekä säädettävä, milloin poikkeushakemus on jätettävä ja mihin mennessä ministeriön on annettava päätös asiasta.

Kuntauudistuksella ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteella on keskinäinen riippuvuus. Nyt lausunnot kuntarakenteesta on jouduttu antamaan ilman kokonaiskuvaa sosiaali- ja terveydenhuollon tulevasta rakenteesta. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne on vaiheessa, jossa alueelliset selvityshenkilöt valmistelevat ehdotustaan. Kuntarakennelaki on kirjoitettu pitkälti kuntaliitosselvityksen näkökulmasta. Kuitenkin lain perusteluissa todetaan, että samassa yhteydessä kunnat voivat tarvittaessa selvittää muita, uudistuksen tavoitteita tukevia täydentäviä hallinnon ja palvelujen järjestämisen tapoja. Tätä lainkohtaa tulee täsmentää jatkovalmistelussa.

Katuosoite / Street address

POHJOIS-SAVON LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF POHJOIS-SAVO
Koljonniemenkatu 2, 70100 KUOPIO

Postiosoite / Mailing address

PL / P.O.Box 247
FIN-70101 KUOPIO
Finland

Puh. / Tel.

+358 (0) 17 550 1400
Faksi / Fax
+358 (0) 17 550 1428

Sähköposti / E-mail

etunimi.sukunimi@pohjois-savo.fi
forename.surname@pohjois-savo.fi
Internet
<http://www.pohjois-savo.fi>

2. Esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä

Lakiluonnoksessa asetetut aikataulut ovat kireitä, kun tavoitteena on noudattaa hyvän lainsäädännön valmistelun periaatetta. Yhdistymiselvitys ja siihen mahdollisesti liittyvä esitys on tehtävä 1. päivään huhtikuuta 2014. Kunnan tulee ilmoittaa ministeriölle jo 30. marraskuuta 2013 mennessä kunnat, joiden kanssa se aikoo selvittää kuntien yhdistymistä. Ilmoitus tulee olla tehty ennen kuin selvitys valmistuu. Aikaa po. ilmoituksen tekemiselle tulee olla vähintään puoli vuotta siitä, kun laki on tullut voimaan.

Pohjois-Savon maakuntahallitus korostaa, että valtionosuusjärjestelmän uudistuksen on välttämätöntä olla kokonaisuudessaan kuntien tiedossa yhdistymiselviksiin ryhdyttäessä. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen tulisi tukea kuntaliitoksissakin lähipalvelujen tasapuolista saatavuutta.

3. Valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta

Valtioneuvoston oikeus kunnan pakkoliitokseen on tarkasteltava perustuslain pohjalta. Säännös jättää avoimeksi sen, miten asukkaiden palvelut turvataan pakkoliitostilanteessa. Käytännössä se tarkoittaa, että kunta pakotetaan vastaanottamaan kuntaliitos ja vastaanottavalle kunnalle määrittämään erityisiä velvollisuuksia pitää yllä palveluvarustusta.

4. Yhdistymisavustusten ehdoista ja määristä

Yhdistymisavustusten ehdot on tehty kireiksi. Jos yhdistyvän kunnan väestö jää alle 20.000 asukasta, yhdistymisavustus muuttuu harkinnanvaraiseksi. Kun yhdistymisavustuksesta ei ole varmuutta, vaikeuttaa se päätöksentekoa niissäkin kunnissa, jotka ovat yhdistymiseen halukkaita, ja siksi kuntaliitoksiin tulee luoda myös kannustavampia elementtejä. **Maakuntahallitus esittää, että tehdään lain taloudellisten vaikutusten arviointi kuntien kannalta.**

5. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevista linjauksista

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevat yleiset linjaukset ovat parhailaan alueellisten selvitysmiesten valmistelussa. **Maakuntahallitus katsoo, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimialojen nykyistä tiiviimpi integraatio on tarpeen. Sosiaali- ja terveyspalvelut tulee järjestää riittävällä väestöpohjalla. Tuolloin kunnat voivat yhdessä muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä väestöpohjaltaan riittävän suuria sosiaali- ja terveydenhuoltoalueita.**

Erikoissairaanhoito voi jatkossakin olla nykyistä suurempienkin sairaanhoitopiirien vastuulla. Kuntarakennelain tulee mahdollistaa sairaanhoitopiirien toiminnan jatkuminen myös kuntien niin päättäessä kuntayhtymämuotoisena. Kuntarakennelain tulee mahdollistaa sairaanhoitopiirikuntayhtymien organisointi uudelleen ylimaakunnallisesti. Samalla voidaan niin haluttaessa muokata erikoissairaanhoidon toimialarajat perusterveydenhuollon kanssa yhteensopiviksi.

Kuntayhtymämuoto tulee sallia myös laajan sote-perustason organisoitinvaihtoehtona isäntäkuntamallille. Tällöin esim. Pohjois-Savo voidaan järjestää kolmeksi laajan perustason alueeksi lisälmen, Kuopion ja Varkauden ympärille lähipalvelut säilyttäen.

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAHALLITUS

Markku Rossi
maakuntahallituksen puheenjohtaja

Jussi Huttunen
maakuntajohtaja